

Academiejaar 2007-2008

Programmagids

Bachelor in de toegepaste psychologie

Bachelor 1

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp	Semester	Deeltijds
Algemene psychologie		5	1	deel 1
Sociale psychologie		5	1	deel 2
Persoonlijkheidspsychologie		5	2	deel 1
Ontwikkelingspsychologie		5	2	deel 1
Gedragsneuwetenschappen		5	1	deel 2
Statistiek I		4	1	deel 1
Psychodiagnostiek I		4	2	deel 2
Gesprekstechnieken I		4	1	deel 2
Practicum psychodiagnostiek		5	2	deel 1
Werkvelden		5	2	deel 2
Geïntegreerd werkcollege		5	2	deel 2
Sociologie en cross-culturele psychologie		4	2	deel 1
Pedagogie		4	1	deel 2

Studiecontract

Deze opleiding leidt tot het diploma van Bachelor in de toegepaste psychologie en beoogt professionele deskundigheid in de psychodiagnostiek en de psychologische hulpverlening. Het psychodiagnostisch handelen is gericht op hulpverlening aan individuen, groepen en/of organisaties. Het psychisch welzijn staat centraal in deze dienstverlening.

De bachelor in de toegepaste psychologie is werkzaam op het gebied van preventie, diagnose, ondersteunende en adviserende begeleiding, opleiding en vorming. Hij werkt interdisciplinair samen met psychologen, (para-)medici, (ortho-)pedagogen, sociaal werkers, leerkrachten, personeelschefs en bedrijfsmanagers. Zodra de student afstudeert, wordt hij ingeschakeld in werkvelden waar sprake is van toegepaste psychologie:

- het schoolpsychologisch werkveld,
- het orthopedagogisch werkveld,
- het klinisch psychologisch werkveld,
- het arbeids- en organisatiepsychologisch werkveld,
- het consumentenpsychologisch werkveld.

Klassieke taken zijn: studie- en beroepskeuzebegeleiding, functie-onderzoek en training, onderzoek en begeleiding van leer-, ontwikkelings- en persoonlijkheidsproblemen, rekrutering en selectie, personeelsbeheer, personeelsadministratie en personeelsbeleid, vorming, opleiding en marktonderzoek.

De vele werkdomeinen en probleemstellingen en de interdisciplinaire samenwerking vereisen een ruime algemene vorming en een adequate beroepspersoonlijkheid.

Wetenschappelijk inzicht in het menselijk gedrag en het psychisch functioneren en de kennis van wetenschappelijk verantwoorde psychologische onderzoeks- en begeleidingsmethoden zijn fundamenteel voor de beroepsuitoefening. Voor probleemanalyse en probleemoplossing is vaardigheid in het selecteren en toepassen van adequate psychologische methoden en technieken noodzakelijk. Even belangrijk is vaardigheid in het interpreteren van ingewonnen informatie en het rapporteren aan cliënten en/of collegas.

Persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit, communicatieve vaardigheden en een analytisch en synthetisch denkvermogen zijn essentieel voor deze bachelor.

Psychologische en pedagogische opleidingsonderdelen bieden de basisinzichten van de menswetenschappen en de nodige beroepsbekwaamheid. *Algemene Psychologie*, *Pedagogie*, *Ontwikkelingspsychologie*, *Persoonlijkheidspsychologie*, *Sociale Psychologie* en *Psychodiagnostiek* staan daarbij op het programma. Algemeen vormende opleidingsonderdelen zoals *Gezondheidspsychologie*, *Recht*, *Sociologie* en *cross-culturele psychologie* verruimen de denkwereld. De stage in het tweede en het derde jaar staat borg voor werkveldverkenning en groei naar professionele deskundigheid. Ter afronding van de studies realiseert de student een scriptie over een zelf gekozen thema uit n van de werkvelden.

Een professionele bacheloropleiding geeft tevens een algemene vorming op meerdere vlakken:

Denk- en redeneervaardigheid

De student is in staat om zelfstandig, en in overeenstemming met beroepsspecifieke inzichten, een kwaliteitsvolle redenering op te bouwen.

Informatie verwerven en verwerken

De opleiding stelt nieuwe beroepsspecifieke informatie ter beschikking, die de student zelfstandig kan verwerven en verwerken.

Kritisch reflecteren

De student kan kritisch reflecteren op het eigen beroepsspecifieke functioneren.

Methodisch handelen

De opleiding biedt in de verschillende opleidingsonderdelen regelmatig nieuwe problemen aan. De student kan methodisch handelen om deze problemen aan te pakken.

Leidinggevende taken uitvoeren

De student kan zelfstandig werkplannen opmaken, initiatief nemen bij groepswerken, en taken bespreken met collegas.

Communiceren van informatie, problemen en oplossingen

De student kan zowel schriftelijk als mondeling beroepsgerichte informatie verstrekken, problemen formuleren en mogelijke oplossingen voorstellen.

Teamgericht werken

De student is in staat in een multidisciplinair team een eigen constructieve inbreng te doen, waarbij hij respect heeft voor de inbreng van de anderen.

Oplossingsgericht werken

De student kan gebruik maken van beroepsspecifieke inzichten bij het oplossen van professionele problemen.

Algemene psychologie

Code: TP1oAlgPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Schoupe Hugo
 Coördinator: Schoupe Hugo

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Algemene psychologie

Inhoud

In het eerste hoofdstuk wordt de **psychologie als wetenschap** gesitueerd. De term wordt gedefinieerd en er wordt kort op de geschiedenis van de psychologie ingegaan. Daarnaast wordt de wetenschappelijke psychologie ook geplaatst naast mensenkennis en pseudo-wetenschappen zoals parapsychologie.

Een **overzicht van het vakgebied** wordt gegeven in hoofdstuk 2. Nadat enkele mogelijke indelingen worden gesuggereerd, wordt geopteerd voor een indeling in de vijf basisdisciplines: methodenleer, functieleer, persoonlijkheidsleer, ontwikkelingsleer en sociale psychologie. Van iedere basisdiscipline worden twee specialismen als voorbeeld opgenomen.

In hoofdstuk 3 komen de **onderzoeksmethoden** in de psychologie aan bod. Naast beschrijvend (observatie, vragenlijst, interview) en relationeel onderzoek ligt de nadruk op de beschrijving van experimenteel onderzoek.

De eerste 3 hoofdstukken vormen een inleiding tot het vakgebied en geven een antwoord op de vraag: "wat is psychologie?". In de volgende hoofdstukken komen de klassieke thema's van de functieleer aan bod.

Hoofdstuk 4 handelt over de **waarneming**. Na een korte bespreking van het visuele systeem worden de data-gestuurde en conceptueel gestuurde waarneming besproken. Drie argumenten voor deze laatste benadering worden gegeven: perceptuele constanten, illusies en de organisatie van de waarneming. Beide benaderingen worden ook toegepast op het gebied van de meting van de waarnemingsdrempels en signaaldetectie.

Het **geheugen** komt aan bod in hoofdstuk 5. De structuur en de werking van het menselijke geheugen worden besproken vanuit een informatieverwerkende benadering. Qua structuur wordt ingegaan op de mogelijke componenten van het menselijk geheugen en de representatie van informatie. Voor wat betreft de werking van het geheugen worden enkele processen besproken zoals vergeten, ophalen van informatie en aandacht en bewustzijn.

In hoofdstuk 6 komen de klassieke en operante **conditionering**, samen met hun uitgebreide begrippenarsenaal, aan bod. Zowel de proefopstelling als resultaten als praktische toepassingen worden besproken. In het bijzonder wordt kort ingegaan op de leerpsychologische fundering van de gedragstherapie. Daarnaast wordt ook het cognitief leren besproken met ondermeer de thema's intelligentie, denken en problem-solving.

Emotie vormt het thema van hoofdstuk 7. Eerst wordt kort ingegaan op de biologische basis van emoties. Daarna wordt de 2-factoren theorie van Schachter besproken waarin emoties zowel een gevolg kunnen zijn van een interne (lichamelijke) toestand als van externe factoren. Tot slot wordt kort het fenomeen van emotionele intelligentie aangesneden.

Hoofdstuk 8 bespreekt de menselijke **motivatie**. Na enkele klassieke motivatietheorieën zoals deze van Maslow, Herzberg en McGregor komen ook de recentere billijkheidstheorie en de verwachtingstheorie aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

Toelichting

In het opleidingsonderdeel Algemene Psychologie wordt veel verwezen naar wetenschappelijke studies. De studenten dienen de brontekst van de geciteerde experimenten zelfstandig te kunnen opzoeken. Hiervoor moeten zij de bibliografische hulpmiddelen die aanwezig zijn op de hogeschool kunnen gebruiken (bibliotheek, LIBIS, online databanken).

Vele psychologische theorieën zijn abstract en worden maar duidelijk als ze kunnen toegepast worden in concrete situaties. In de cursus worden vele voorbeelden gegeven maar de studenten worden gestimuleerd om zelf voorbeelden te vinden. Daarbij worden ze ook gestimuleerd om kritisch met de leerstof om te gaan.

Psychologie is een empirische wetenschap en als zodanig baseert ze haar stellingen op proefondervindelijke resultaten. Psychologische uitspraken worden in deze cursus dan ook telkens gestoffeerd met experimentele resultaten. De studenten dienen het opzet, de resultaten en de conclusie van ieder experiment te kennen. Bovendien moeten ze ook kunnen aangeven waarom bepaalde conclusies wel of niet kunnen getrokken worden uit een proefopzet.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- Schoupe, H. (2006). Algemene psychologie. Een inleiding in de functieleer. Assen: VanGorcum, 228 blz.
- Engelstalige tekst die met betrekking tot een thema van de cursus verspreid zal worden in de loop van het academiejaar.
- Eigen nota's en slides.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- groepswork

Omschrijving

De leerstof wordt in hoorcolleges gegeven. Via vragen en kleine opdrachten wordt toch gestreefd naar interactiviteit tussen student en docent.

Daarnaast dient de student in kleine groep een recent psychologisch onderzoek te analyseren en in groep kleine taken hieromtrent uit te werken. De concrete invulling van deze opdracht wordt bij de start van de cursus toegelicht.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: groepswork

1e examenperiode (januari)

Het examen bestaat uit een meerkeuzevraag gedeelte (12 ptn), korte open vragen (5 ptn) en de opdracht (3 ptn).

Het meerkeuze gedeelte werkt met giscorrectie, waarbij 1/N-1 punt wordt afgetrokken per fout antwoord (N is het aantal alternatieven per vraag). Het meerkeuze gedeelte peilt zowel naar kennis (bv. definitie van een concept) als inzicht (bv. de

studenten dienen zelf een berekening te doen). Met de korte open vragen kan zowel naar kennis, inzicht als kritische ingesteldheid gepeild worden. De opdracht bestaat in een groepswerk. De studenten dienen in het kader van dit opleidingsonderdeel ook mee te werken aan wetenschappelijk onderzoek. Hiervoor dienen ze als proefpersoon in minstens 1 onderzoek te participeren. Deze participatie wordt geregistreerd. Indien een student niet of slechts gedeeltelijk meewerkt aan dit onderzoek, zullen punten afgetrokken worden van het eindtotaal (max. 2 ptn).

3e examenperiode (september)

De derde examenperiode is gelijkaardig aan de eerste. Het groepswerk wordt vervangen door een individuele opdracht. De verplichting om mee te werken aan wetenschappelijk onderzoek komt te vervallen.

Examencontract

Het groepswerk wordt vervangen door een individuele opdracht (cfr. 3de examenperiode).

Begeleiding

Er is een proefexamen voorzien over een gedeelte van de leerstof. Dit examen is facultatief. De resultaten worden niet opgenomen in de eindbeoordeling.

Indien aangevraagd door de studenten, worden er monitoraten voorzien voor dit opleidingsonderdeel.

De studenten kunnen steeds contact opnemen met de docent voor of na de les. Ook via e-mail is hij bereikbaar.

Sociale psychologie

Code: TP1oSocPsy
Groep: /
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Vaerenbergh Griet
Coördinator: Van Vaerenbergh Griet

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Sociale psychologie

Inhoud

In een eerste hoofdstuk "Introductie" staan we stil bij wat sociale psychologie is en tonen we aan in welk opzicht deze discipline verschilt van en verwant is aan andere disciplines. Daarnaast volgt een korte historiek van de sociale psychologie.

In een tweede hoofdstuk "Onderzoeksmethoden" bespreken we hoe sociaal-psychologisch onderzoek wordt verricht, namelijk hoe ideeën ontwikkeld, verfijnd en getest worden.

Het volgende hoofdstuk "Persoonsperceptie" gaat over hoe we anderen leren kennen, hoe we denken over anderen. Eerst belichten we de elementen van sociale perceptie, daarnaast worden de attributietheorieën uiteengezet, namelijk hoe we verklaringen zoeken voor het gedrag van anderen. Ten slotte wordt ook besproken hoe er vaak vertekeningen voorkomen in onze perceptie.

Het hoofdstuk "Conformiteit" onderzoekt drie vormen van sociale beïnvloeding: 1) hoe personen zich aan groepsnormen conformeren, 2) welke strategieën iemand hanteert om inwilliging van een direct verzoek te bekomen en 3) oorzaken en gevolgen van gehoorzaamheid aan autoriteiten.

Het hoofdstuk "Groepsprocessen" behandelt de sociale beïnvloeding in groepsverband. We bekijken hoe het gedrag van een individu door de aanwezigheid van anderen wordt beïnvloed, in faciliterende en belemmerende zin.

In het hoofdstuk "Anderen helpen" wordt gekeken naar de motivationele, situationele, persoonsgebonden en interpersoonlijke factoren van hulpvaardig gedrag.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: toepassen)
2. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: toepassen)
3. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)
4. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
5. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

Leermiddelen

Type

- handboek

- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Brehm, S.S., Kassin, S.M., Fein, S., & Mervielde, I. (2000). *Sociale psychologie. [Social psychology]*. Gent: Academia Press.
- PowerPoint slides op Toledo.
- Eigen nota's van in het hoorcollege.
- Engelse tekst, die betrekking heeft op een thema uit het handboek, beschikbaar op Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

Breckler, S.J., Olson, J.M., & Wiggins, E.C. (2005). *Social Psychology Alive*. Belmont, USA: Thomson Wadsworth.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Niettegenstaande de grootte van de groep, wordt er toch interactie met de studenten nagestreefd waarbij studenten gestimuleerd worden vragen te beantwoorden en redeneringen mee op te bouwen. Er wordt regelmatig gewerkt met audiovisueel materiaal dat in het hoorcollege zelf met en door de studenten besproken wordt.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

Mondeling examen. Elke student krijgt voldoende schriftelijke voorbereidingstijd om drie vragen te beantwoorden. Het gaat om kennis-, inzichts- en toepassingsvragen. Op het moment dat de student bij de lector zit, worden nog bijvragen gesteld. De schriftelijke voorbereiding telt niet mee in de punten, deze is er enkel als hulp voor de student en voor een eventuele bespreking van het examen achteraf. De punten worden dus bepaald aan de hand van de inhoud en de manier waarop er mondeling op de vragen wordt geantwoord.

3e examenperiode (september)

Mondeling examen. Elke student krijgt voldoende schriftelijke voorbereidingstijd om drie vragen te beantwoorden. Het gaat om kennis-, inzichts- en toepassingsvragen. Op het moment dat de student bij de lector zit, worden nog bijvragen gesteld. De schriftelijke voorbereiding telt niet mee in de punten, deze is er enkel als hulp voor de student en voor een eventuele bespreking van het examen achteraf. De punten worden dus bepaald aan de hand van de inhoud en de manier waarop er mondeling op de vragen wordt geantwoord.

Begeleiding

Studenten kunnen na het hoorcollege en erbuiten (op afspraak, mondeling of via mail) met vragen en bedenkingen terecht bij de lector. Er wordt een monitoraat voorzien ter voorbereiding van het mondeling examen. In dit monitoraat kunnen voorbeeldvragen aan bod komen en zaken die vanuit het hoorcollege niet voldoende duidelijk zouden zijn, bekeken worden.

Persoonlijkheidspsychologie

Code: TP1oPersPsy
Groep: /
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Verleyzen Tim
Coördinator: Verleyzen Tim

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Persoonlijkheidspsychologie

Inhoud

Na een algemene inleiding over persoonlijkheid, wordt een kort overzicht gegeven van de verschillende invalshoeken van persoonlijkheid. Nadien wordt bekeken hoe persoonlijkheid onderzocht en gemeten wordt. In de cursus zullen 6 domeinen van persoonlijkheid besproken worden met in elk domein aandacht voor de belangrijkste theorieën, grondleggers en onderwerpen.

In het **dispositionele domein** wordt aandacht geschonken aan Eysenck, Cattell, het circumplex, het Five Factor Model en de MBTI.

In het **biologische domein** wordt stil gestaan bij het aspect erfelijkheid.

Een aanzienlijk deel wordt besteed aan het **intrapysichisch domein**. De belangrijkste grondleggers en theorieën van de psychoanalyse worden behandeld waaronder Freud, Jung, Erikson, Kernberg, Kohut en Horney. Naar de meer humanistische kant wordt dieper ingegaan op ondermeer Murray, McClelland, Rogers en Maslow.

Intelligentie en emotie zijn enkele van de onderwerpen die in het **cognitieve domein** worden besproken, naast de theorieën van Kelly, Rotter en Beck.

Als voorlaatste wordt in het **sociaal/culturele domein** onder andere dieper ingegaan op gender en de theorie van Bandura.

De cursus wordt afgerond met het **aanpassingsdomein** waarin vooral een inleiding wordt gegeven op psychopathologie en persoonlijkheidsstoornissen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Leermiddelen

Type

- handboek
- Andere: PowerPointpresentatie

Verplichte leermiddelen

- Larsen, R. J. & Buss, D. M. (2006). Personality Psychology. Domains of Knowledge About Human Nature. Boston: McGraw-Hill.
- Powerpointpresentatie
- Eigen notities van het hoorcollege

Het handboek dient als uitgangspunt voor het examen. Doorheen de cursus zal duidelijk aangegeven worden welke hoofdstukken en pagina's moeten gekend zijn en welke niet. Het handboek kan verder gezien worden als een standaardwerk dat kan gebruikt worden voor verdere verruiming en verdieping in persoonlijkheidspsychologie en andere basispsychologische vakken.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Er zal getracht worden bij elk onderwerp voorbeelden uit het dagelijks leven of de psychologische praktijk te betrekken zodat de maatschappelijke relevantie duidelijk wordt. Hierbij zal audiovisueel en interactief materiaal gebruikt worden. De studenten worden gestimuleerd en aangemoedigd om hierin mee te werken.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

2e examenperiode (juni)

De studenten krijgen één grote vraag en twee bijvragen. Er kan steeds doorgevraagd worden. De studenten krijgen op voorhand voldoende voorbereidingstijd.

3e examenperiode (september)

De studenten krijgen één grote vraag en twee bijvragen. Er kan steeds doorgevraagd worden. De studenten krijgen op voorhand voldoende voorbereidingstijd.

Begeleiding

In de loop van de cursus zal aangegeven worden wat mogelijke examenvragen kunnen zijn en welke antwoorden verwacht worden. Voor vragen kunnen de studenten steeds terecht bij de docent. Zij kunnen hiervoor best telefonisch of per email een afspraak maken.

Ontwikkelingspsychologie

Code: TP1oOntwPsy
Groep: /
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Soetens Barbara
Coördinator: Soetens Barbara

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Ontwikkelingspsychologie

Inhoud

In een eerste hoofdstuk komen de inhoud en de methoden van de ontwikkelingspsychologie aan bod. De volgende hoofdstukken behandelen de opeenvolgende levensfasen : de prenatale periode en het eerste levensjaar, het tweede en derde levensjaar, de kleuter en het schoolkind, jeugdijaren I: lichamelijke en psychosociale ontwikkeling, jeugdijaren II: op de grens van de volwassenheid en de fase van de volwassen en oudere mens.

In de opeenvolgende levensfasen komen o.a. volgende thema's aan bod : de lichamelijke en psychomotorische ontwikkeling, de persoonlijkheids- en psychosociale ontwikkeling, de taalontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling.

Waar van toepassing wordt verder ingegaan op enkele ontwikkelingspsychologische theorieën.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)
2. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Handboek : Mönks, F.J., & Knoers, A.M.P. (2004). Ontwikkelingspsychologie. Inleiding tot de verschillende deelgebieden. (12e dr.). Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Eigen nota's.
- Engelstalige tekst die met betrekking tot een deeltje van de cursus verspreid zal worden in de loop van het academiejaar.
- PowerPoint slides.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Het hoorcollege wordt afgewisseld met een meer interactieve werkvorm aan de hand van het gebruik van vragen en kleine opdrachten en het actief gebruik van het eigen ervaringsmateriaal.

Tijdens het hoorcollege wordt er gebruik gemaakt van audiovisueel materiaal ter illustratie van de aangebrachte leerstof.

Evaluatie**Types**

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Het examen bestaat uit open vragen die zowel kennis, inzicht als toepassing toetsen. Enkele vragen moeten eerder uitgebreid beantwoord worden. Daarnaast zal de student in staat moeten zijn om begrippen uit de leerstof te situeren en kort te beschrijven.

3e examenperiode (september)

Het examen bestaat uit open vragen die zowel kennis, inzicht als toepassing toetsen. Enkele vragen moeten eerder uitgebreid beantwoord worden. Daarnaast zal de student in staat moeten zijn om begrippen uit de leerstof te situeren en kort te beschrijven.

Begeleiding

In het handboek vindt men op het einde van elk hoofdstuk controleopdrachten en -vragen die de student de mogelijkheid geven tot vrijblijvende self-assessment.

Vragen en bedenkingen over de leerstof kunnen steeds geformuleerd worden buiten en tijdens de lessen.

Gedragsneurowetenschappen

Code: TP1oGedrNeuro
Groep: /
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Lafosse Christophe
Coördinator: Lafosse Christophe

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Gedragsneurowetenschappen

Inhoud

Na een inleidende situering van het domein van de toegepaste gedragsneurowetenschappen wordt in een eerste deel ingegaan op de neurofylogenetische aspecten van de hersenen en gedragsfuncties. Dit wordt gekoppeld aan het ontstaan van het complex menselijk handelen en gedrag.

Hierbij wordt de aanzet gegeven naar een tweede deel waarin de ontogenese van het menselijk brein wordt besproken en inzicht wordt verschaft in het begrijpen van de uiteindelijke macroscopische bouw van de hersenen.

In een derde deel wordt uitvoerig ingegaan op de cytologie van de zenuwcel en de cellulaire neurofysiologie als biologische basis van het gedrag. Verder wordt besproken hoe door synaptische informatieoverdracht complexe neurofunctionele circuits ontstaan die verantwoordelijk zijn voor de complexiteit van de gedragsfuncties.

In een vierde deel wordt dit verder uitgediept aan de hand van een systematische beschrijving van de correlatie tussen functionele neuroanatomie en hersen-gedrags(dis)functies. We beschrijven met andere woorden belangrijke gedragsfuncties, alsmede hoe deze verstoord kunnen worden, van de verschillende macroscopische structuren uit deel twee: de grote hersenen (corticale en subcorticale structuren), de tussenhersenen, de kleine hersenen, de hersenstam en het ruggenmerg.

In een laatste deel bespreken we de recente wetenschappelijke evoluties op vlak van de neurowetenschappen aan de hand van enkele capita selecta.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
2. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)

Toelichting

In deze cursus ligt de nadruk op hoe menselijk gedrag mogelijk is dankzij de werking van ons zenuwstelsel in relatie met de omgeving. Het geeft ons ook een beter zicht op het begrijpen van verstoord gedrag na hersendisfuncties.

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Het cursusmateriaal bestaat in zijn geheel (*en zal ook in zijn geheel worden aangeboden*) uit:

- D'Hooge, R. (2007). *De zenuwcel. Zakboek neurofysiologie*. Leuven: Acco.
- Lafosse, C. (2007). *Syllabus gedragsneurowetenschappen*. Antwerpen, Lessius hogeschool: niet gepubliceerde cursus.
- Pakket bestaande uit een zelf te construeren hersenmodel en CD-rom met neuroanatomisch beeldmateriaal.
- PowerPoint slides op Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

- Carter, R. (1998). *Het brein in kaart. Op verkenningstocht door de menselijke hersenen*. Abcoude: Uniepers en Segment B.V./Natuur & Techniek.
- Greenfield, S. (2001). *Brain story. Ontsluiting van onze raadselachtige binnenwereld*. AH Baarn: Bosch & Keuning.
- Kolb, B., & Whishaw, I.Q. (1998). *Fundamentals of human neuropsychology*. New York: W.H. Freeman & Company.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Tijdens de lessen wordt er veel gebruikt gemaakt van audiovisueel materiaal.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen bestaande uit multiple choice vragen en enkele open vragen.

De multiple choice vragen peilen zowel naar feitenkennis als naar verworven inzichten in de leerstof over de hoofdstukken heen. Hierbij wordt ook een giscorrectie voor raden toegepast.

De open vragen peilen naar feitenkennis en inzicht, maar kunnen ook peilen naar de integratie en toepassing van de leerstof op een alledaagse situatie (bv. iemand wordt geconfronteerd met stress en concentratieproblemen, of, iemand wordt geconfronteerd met een dementerend familielid; hoe kan je dit begrijpen en in verband brengen met leerstof uit bepaalde hoofdstukken?).

3e examenperiode (september)

De derde examenperiode is identiek aan de eerste, m.a.w. een schriftelijk examen bestaande uit multiple choice vragen en enkele open vragen.

De multiple choice vragen peilen zowel naar feitenkennis als naar verworven inzichten in de leerstof over de hoofdstukken heen. Hierbij wordt ook een giscorrectie voor raden toegepast.

De open vragen peilen naar feitenkennis en inzicht, maar kunnen ook peilen naar de integratie en toepassing van de leerstof op een alledaagse situatie (bv. iemand wordt geconfronteerd met stress en concentratieproblemen, of, iemand wordt geconfronteerd met een dementerend familielid; hoe kan je dit begrijpen en in verband brengen met leerstof uit bepaalde hoofdstukken?).

Begeleiding

Tijdens het hoorcollege is er steeds mogelijkheid tot vragen stellen. Eveneens zal tijdens de colleges duidelijk worden

besproken welke aspecten belangrijk zijn bij studeren van het leermateriaal.

Statistiek I

Code: TP1oStat
Groep: /
Studiepunten: 4
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Valkeneers Guido
Coördinator: Valkeneers Guido

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Statistiek I

Inhoud

Inleiding

Als inleiding wordt de plaats van de statistiek in het sociaal-wetenschappelijk onderzoek besproken. Hierbij wordt het begrip variabele (eigenschap) geïntroduceerd. Een belangrijk onderdeel bij het onderzoek is het operationaliseren en meten van variabelen. Er wordt hierbij een overzicht gegeven van de soorten variabelen en van de verschillende meetniveaus.

Univariate analyse

De studie van één enkele variabele.

Er wordt aandacht besteed aan methoden om gegevens te verzamelen. Eenmaal de onderzoeker over zijn gegevens beschikt kan de analyse starten. Voor de beschrijving van één variabele omvat dit de volgende technieken:

- Frequentieverdeling opstellen, aangevuld met grafische weergave
- Percentielen definiëren en berekenen
- Centrummaten definiëren en berekenen (zoals rekenkundig gemiddelde, mediaan, modus, gewogen gemiddelde,...)
- Spreidingsmaten definiëren en berekenen (zoals range, standaarddeviatie, variantie, interkwartiel bereik,...)
- Scheefheidscoëfficiënt en kurtosis

Een aantal van de berekende kengetallen worden met elkaar in verband gebracht in formules (zoals bij de berekening van de standaardcores) of in figuren (zoals bij de box-plot). Tevens wordt nagegaan wat er gebeurt met de frequentieverdeling en met de kengetallen bij een lineaire transformatie. De univariate analyse wordt afgesloten met de studie van een belangrijke theoretische frequentieverdeling, namelijk de normale verdeling.

Bivariate analyse

De studie van het verband tussen twee variabelen.

De methoden die gehanteerd worden bij de studie van het verband tussen twee variabelen hangen af van welke soort die variabelen zijn. Voor nominale variabelen kunnen we een kruistabel opstellen en op grond van de chi-kwadraat en de associatiematen de samenhang tussen deze variabelen bestuderen.

Een andere techniek die wordt toegepast op twee kwantitatieve variabelen is de regressie- en correlatieanalyse. Met behulp van de kleinste kwadratenmethode wordt de vergelijking van de regressielijn afgeleid. Begrippen zoals covariantie, determinatie- en correlatiecoëfficiënt worden eveneens besproken. Hierbij primeert steeds de interpretatie van de resultaten boven de wiskundige afleidingen.

SPSS

De studenten krijgen een introductie in het gebruik van SPSS, d.w.z. de studenten leren een datafile aanmaken en alle elementen uit de beschrijvende statistiek kunnen ze hanteren. Ze leren eveneens om de computeruitvoer van SPSS goed te kunnen lezen en te begrijpen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: weten)

Vereiste voorkennis

Competenties

Er is geen voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Van Peet, A., Van den Wittenboer, G., en Hox J. (2004). Toegepaste statistiek: beschrijvende technieken. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- De Vocht, A. (2007). Basishandboek SPSS 15 voor Windows. Utrecht: Bijleveld Press.
- Software pakket SPSS.
- Cursusmateriaal en oefeningen, beschikbaar gesteld via Toledo.

Aanbevolen leermiddelen

- Van Peet, A., Van den Wittenboer, G. en Hox, J. (2004). Toegepaste statistiek - Beschrijvende technieken - werkboek. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Baarda, D., de Goede, M. en van Dijkum, C. (2007). Basisboek statistiek met SPSS. Groningen: Wolters-Noordhoff.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- practicum
- begeleide zelfstudie
- Andere: Proefexamen (vrijblijvend)

Omschrijving

Alle statistische begrippen worden aangebracht tijdens de hoorcolleges. Het accent zal vooral gelegd worden op de betekenis en interpretatie, hoewel eveneens aandacht wordt besteed aan de opstelling van formules. Bewijsvoeringen worden hierbij steeds achterwege gelaten.

Op het einde van elk hoofdstuk worden een aantal oefeningen opgegeven om de geziene leerstof in te oefenen en te begrijpen. Er wordt van iedere student verwacht dat hij de oefeningen voorbereidt. De oplossingen worden steeds besproken bij het begin van het volgende hoorcollege.

Er is hierbij steeds ruimte om in te gaan op mogelijke problemen.

Verder zijn er nog een aantal sessies voorzien met overzichtsoefeningen. Op die manier worden grotere delen van de leerstof geïntegreerd.

Naast de hoorcolleges zijn er (vrijblijvende) monitoraten voorzien om oefeningen op te lossen en eventuele moeilijkheden over de leerstof te bespreken.

In de loop van de maand december is er een (vrijblijvend) proefexamen voorzien om een indruk te krijgen van de aard en de moeilijkheidsgraad van het examen in januari.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Er is een schriftelijk examen voorzien, waarin kennis en inzicht in aan bod komt. Tijdens dit geslotenboek examen mogen de studenten gebruik maken van een formularium dat door de docent beschikbaar gesteld wordt. In beperkte mate zullen multiple choice vragen hierbij aan bod komen.

De studenten zullen - desgevraagd - deelnemen als proefpersoon of als proefleider aan wetenschappelijk onderzoek

2e examenperiode (juni)

3e examenperiode (september)

Er is een schriftelijk examen voorzien, waarin kennis en inzicht in aan bod komt. Tijdens dit geslotenboek examen mogen de studenten gebruik maken van een formularium dat door de docent beschikbaar gesteld wordt. In beperkte mate zullen multiple choice vragen hierbij aan bod komen.

Begeleiding

Naast het beschikbare oefenmateriaal met oplossingen kunnen individueel vragen gesteld worden aan de docent via e-mail: guido.valkeneers@lessius.eu

Psychodiagnostiek I

Code: TP1oPsyDiagn
Groep: /
Studiepunten: 4
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Decaluwé Veerle
Coördinator: Decaluwé Veerle

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Psychodiagnostiek I

Inhoud

De cursus bestaat uit 6 grote delen.

1. In het eerste deel behandelen we de vraag: Wat is psychodiagnostiek? Er wordt ingegaan op definities van psychodiagnostiek en het doel van psychodiagnostiek. Vervolgens wordt er een omschrijving gegeven van psychodiagnostiek aan de hand van drie componenten (theorie, model, meetinstrumenten). Ten slotte wordt het diagnostisch proces omschreven als een proces waarin de drie componenten samenvloeien. Dit eerste deel vormt een inleiding op de overige delen van de cursus, waarin vooral de component 'meetinstrumenten' centraal zal staan.
2. In het tweede deel gaan we in op de geschiedenis van de psychodiagnostiek, waarbij vooral de geschiedenis van de ontwikkeling van meetinstrumenten aan bod komt.
3. In het derde deel komen verschillende aspecten over het meten in de psychologie aan bod. Daarbij gaan we in op de betekenis van schalen en bekijken we verschillende kenmerken van psychodiagnostische instrumenten (antwoordschalen, dimensionaliteit, meetniveau, scoring en normen, aard van het gemeten gedrag).
4. Het vierde deel behandelt de betrouwbaarheid van meetinstrumenten. We bespreken achtereenvolgens de klassieke testtheorie, de betekenis van betrouwbaarheid, verschillende betrouwbaarheidscoëfficiënten binnen de klassieke testtheorie, en vuistregels voor de beoordeling van betrouwbaarheid.
5. Het vijfde deel gaat over de validiteit van meetinstrumenten. We bespreken de betekenis van validiteit, verschillende manieren om validiteit te onderzoeken, enkele problemen met betrekking tot de validiteitscoëfficiënten, en vuistregels voor de beoordeling van validiteit.
6. In het laatste deel behandelen we enkele thema's over het nemen van beslissingen op grond van tests zoals de controverse tussen klinische en statistische predictie en de evaluatie van meetinstrumenten.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: inzien)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: weten)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)

4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: weten)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: Eigen nota's

Verplichte leermiddelen

- Handboek: ter Laak, J.J.F. & de Goede M.P.M. (2005). Psychologische diagnostiek: inhoudelijke en methodologische grondslagen. Amsterdam: Harcourt Assessment.
- Teksten van docent beschikbaar op Toledo.
- Slides beschikbaar op Toledo.
- Eigen nota's.

Aanbevolen leermiddelen

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

De leerstof wordt in een hoorcollege gegeven. Via vragen en kleine opdrachten wordt toch gestreefd naar interactie tussen student en docent.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Het examen is een combinatie van meerkeuzevragen (80% van de punten) en open vragen (20% van de punten). Bij de meerkeuzevragen wordt een giscorrectie toegepast.

3e examenperiode (september)

Het examen is een combinatie van meerkeuzevragen (80% van de punten) en open vragen (20% van de punten). Bij de meerkeuzevragen wordt een giscorrectie toegepast.

Begeleiding

Mogelijkheid tot vragen stellen tijdens de les, na de les of na afspraak met de docent. Op het einde van de cursus wordt er een monitoraatles voorzien waarop studenten terecht kunnen met vragen over de inhoud van de cursus.

Gesprekstechnieken I

Code: TP1oGesprekst
Groep: /
Studiepunten: 4
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Verschaeren Edward
Coördinator: Verschaeren Edward

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Gesprekstechnieken I

Inhoud

In Gesprekstechnieken I wordt toegespitst op het onderscheid tussen psychologische en alledaagse gespreksvoering. Daarbij bestuderen we respectievelijk een wetenschappelijk referentiekader rond professionele gespreksvoering, de gepaste basishouding van de psycholoog en de concrete vaardigheden die daarbij horen.

Hoofdstuk 1 van het handboek *Psychologische Gespreksvoering* geeft de korte inhoud weer van de volgende hoofdstukken.

Hoofdstuk 2 gaat over de uitgangspunten betreffende het werken met mensen aan het oplossen of reduceren van hun problemen. Vanuit welke gezindheid wordt de gesprekspartner benaderd? Deze keuze dient verantwoord te worden, omdat die ons handelen als psychologisch dienstverlener kleurt en ook invloed heeft op de keuze van wetenschappelijke literatuur, waarmee in het handboek gewerkt wordt.

De hoofdstukken 3 en 4 bevatten de bespreking van enkele belangrijke theoretische gezichtspunten op het gebied van de persoonlijkheidspsychologie die het fundament vormen voor het handelen bij professionele dienstverlening en begeleiding. In hoofdstuk 3 besteden we aandacht aan opvattingen uit de humanistische psychologie, met name de theorie en de methoden van de cliëntgerichte benadering (Rogers, 1951, Swildens, 1999). Ter aanvulling en als verscherping van de Rogeriaanse visie putten we een aantal hoofdzaken uit de cognitieve psychologie van Wexler (1974). In hoofdstuk 4 bespreken we enkele aspecten van theorieën over het sociaal-lernen (Mischel, 1973; Bandura, 1977, 1997). Deze zijn van belang in verband met onze visie op het functioneren van mensen in het algemeen en gezien hun betekenis voor het leren oplossen van problemen.

In hoofdstuk 5 besteden we aandacht aan een viertal 'rollen' van de psychologische dienstverlener en aan een gespreksmodel, ontleend aan Egan (1994). Daarin wordt systematisch weergegeven welke fasen men in een gesprek of reeks gesprekken kan onderscheiden.

De hoofdstukken 6, 7 en 8 bevatten de beschrijving van praktische (deel-)vaardigheden en complexere gedragsvormen die de psycholoog nodig heeft in de diverse fasen van het dienstverleningsgesprek. Hoofdstuk 6 bevat de beschrijving van de functie en de inhoud van een aantal basisvaardigheden (Ivey, 1971), nodig voor het voeren van een gesprek of gespreksfase, waarin de professionele dienstverlener zich vooral luisterend en ordenend gedraagt met nog grote terughoudendheid ten aanzien van het presenteren van een andere opvatting dan de cliënt. In hoofdstuk 7 gaan we in op de complexere vaardigheden, die toegevoegd worden aan de vaardigheden uit hoofdstuk 6, om zo bij te dragen aan een nieuwe, misschien oplossingen biedende kijk op het probleem van de cliënt.

In hoofdstuk 8 wordt de vraag beantwoord hoe een cliënt zijn nieuw verkregen inzichten in praktijk kan brengen. De psycholoog wordt hier coach. De samenwerking met de dienstverlener gaat over in zelfsturing door de cliënt, met ondersteuning van de coach, zodat de eerste leert zelfstandig verder te opereren.

Tot slot bespreken we nog enkele eenvoudige gespreksmodellen: het informatievergarend gesprek, het adviesgesprek en het slecht-nieuwsgesprek.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.

3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: inzien)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: inzien)
3. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: inzien)
4. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: inzien)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: inzien)
6. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: inzien)
7. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: inzien)
8. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: inzien)
9. Communicatie - Rapportering - De student kan onderhandelen en bemiddelen i.f.v. de (hulp)vraag. (Niveau: inzien)
10. Communicatie - Overleg - De student kan contacten leggen met andere (hulpverlenings)- instanties en deze werkrelatie onderhouden. (Niveau: inzien)
11. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: inzien)
12. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: inzien)

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Lang, G. & van der Molen, H.T. (2003, 12de druk). *Psychologische gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening*. Soest: Nelissen. 240 blz., ISBN 9024409616, 27.50 euro
- Eigen notities

Aanbevolen leermiddelen

- Bij het deel 'Gespreksmodellen': Van der Molen, H.T. & Kluytmans, F. (2005). *gespreksvoering. Basisvaardigheden en gespreksmodellen*. Groningen/houten: Wolters noordhoff.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

Tijdens het hoorcollege zal de docent meermaals vragen de geziene leerstof overzichtelijk samen te vatten op enkele bladzijden tegen de volgende les. Tevens wordt er gewerkt met beeldmateriaal om de leerstof te verduidelijken en toe te passen, o.a. ontleend aan het computerprogramma GEVAT.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen op 20 punten. Het examen bestaat uit vier open vragen (op 10 punten) en 20 meerkeuzevragen (op 10 punten). Bij de meerkeuzevragen wordt een giscorrectie toegepast. Er wordt 1/N-1 punt afgetrokken per fout antwoord. (N is het aantal alternatieven per vraag). Met dit examen wordt zowel kennis van als inzicht in de leerstof nagegaan. Dit laatste gebeurt o.a. door vragen bij gevalsstudies.

3e examenperiode (september)

Schriftelijk examen op 20 punten. Het examen bestaat uit vier open vragen (op 10 punten) en 20 meerkeuzevragen (op 10 punten). Bij de meerkeuzevragen wordt een giscorrectie toegepast. Er wordt 1/N-1 punt afgetrokken per fout antwoord. (N is het aantal alternatieven per vraag). Met dit examen wordt zowel kennis van als inzicht in de leerstof nagegaan. Dit laatste gebeurt o.a. door vragen bij gevalsstudies.

Begeleiding

De studenten kunnen steeds contact opnemen met de docent voor of na de les. Ook via e-mail is de docent bereikbaar.

Practicum psychodiagnostiek

Code: TP1oPrPsyDiagn

Groep: /

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 1

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Debbaut Riete, Hermans Noortje, Meganck Jeroen, Rysheuvels Sofie

Coördinator: Hermans Noortje

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Practicum psychodiagnostiek

Inhoud

In de beroepspraktijk van een bachelor toegepaste psychologie zijn tests en wetenschappelijk verantwoorde observaties zeer belangrijke hulpmiddelen.

In het eerste opleidingsjaar leren de studenten adequaat gebruik te maken van observatiemethoden (deel I) en testmethoden (deel II).

In deel I komen de voorwaarden aan de orde waaraan wetenschappelijk verantwoord observeren moet voldoen, de doelstelling van observeren en de diverse observatiesystemen in relatie met de onderzoeksvraag. Ruime aandacht wordt besteed aan het rapporteren waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen rapporteren en interpreteren.

In deel II worden de basisvaardigheden getraind om op verantwoorde wijze een intelligentietest af te nemen, te scoren en te rapporteren.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
8. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
9. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
10. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
11. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: inzien)

12. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: testhandleidingen, -formulieren, -koffers, -cabine

Verplichte leermiddelen

Cursus, eigen nota's en slides.

De testkoffers, testhandleidingen en testformulieren van de WPPSI-R, WISC-III en WAIS-III en de video van de WPPSI-R en DVD van de WISC-III (demonstratie van een testafname) worden ontleend /verkocht via het studeercentrum. Ook is er een observatieles waaraan deelgenomen dient te worden om de bijbehorende opdracht te kunnen maken.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- practicum
- groepswerk
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

De studenten worden ingedeeld in groepen van ongeveer 50 personen. Naast een theoretische aanzet, zal tijdens het practicum vooral tijd besteed worden aan het aanleren en inoefenen van observatie en testafname technieken. Er wordt gewerkt met beeldmateriaal om de leerstof te verduidelijken en toe te passen. De studenten worden verondersteld buitenschools de observatie en testafname technieken verder te oefenen aan de hand van individuele opdrachten en groepsopdrachten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen
- paper/verslag

2e examenperiode (juni)

- 2 schriftelijke examens. Beide examens zijn met open vragen.
Deel 1: observatiemethoden is gesloten boek examen.
Deel 2: testmethoden is open boek examen.
- 1 mondeling examen. Hierbij dient de student een deel van een intelligentietest af te nemen.
- Zowel individuele als groepswerken die dienen te voldoen aan instructies die gegeven worden tijdens de colleges en via Toledo.
- Indien niet aan **alle** onderdelen wordt deelgenomen, zal de student voor het gehele opleidingsonderdeel als afwezig worden beschouwd.

3e examenperiode (september)

Derde examen periode is gelijkaardig aan de tweede examenperiode. Indien in de tweede examenperiode de student niet geslaagd is, dienen alle onderdelen opnieuw te worden afgelegd.

Begeleiding

Feedback tijdens de contacturen.

Beeldmateriaal te bekijken in het studeercentrum.

Individuele contactname met de praktijklectoren op het kantoor in de Lessius Hogeschool

Werkvelden

Code: TP1oWerkveld

Groep: /

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Bos Annemie, Hilgert Tini, Opsteyn Carine, Schepers Catherine

Coördinator: Opsteyn Carine

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Werkvelden

Inhoud

Deze cursus richt zich op de werkvelden waarin een bachelor in de toegepaste psychologie (BaTP) wordt tewerkgesteld. Aan de hand van casusmateriaal worden de nodige handvatten aangereikt om in het doolhof van voorzieningen en informatie een wegwijzer te kunnen bieden aan de student.

- Voor het **arbeids- en organisatiepsychologische werkveld** maakt de student kennis met zowel overheids- als privéinstellingen zoals de VDAB, uitzend- en selectiebureaus, adviesbureaus, personeelsdiensten en marktonderzoekbureaus.
- Voor het **klinisch-psychologische werkveld** maakt de student kennis met ambulante en residentiële voorzieningen zoals centra voor geestelijke gezondheidszorg, psychiatrische afdelingen van ziekenhuizen, dagcentra, revalidatiecentra, gezondheidspsychologische en forensisch-psychologische diensten.
- Binnen het **school- en pedagogisch psychologisch werkveld** maakt de student kennis met het onderwijs in Vlaanderen op structureel, juridisch en inhoudelijk niveau en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB). De opdrachten, werkingsprincipes en werkdomeinen (leren en studeren, schoolloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheid) van het CLB worden verduidelijkt. Tevens maakt de student kennis met de gehandicaptenzorg, de bijzondere jeugdbijstand en de integrale jeugdhulpverlening.

Zowel de organisatiecultuur als de concrete werking van de verschillende sectoren komen aan bod.

De verkenning van de specificiteit van de BaTP binnen de verschillende werkvelden komt verder aan bod op een forumdag waarbij afgestudeerden uitgenodigd worden. Tevens moeten de studenten een interview afnemen van een derdejaarsstudent die stage loopt binnen een specifieke setting.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen)
3. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: toepassen)

Toelichting

De student maakt kennis met:

- de verschillende soorten organisaties binnen de werkvelden van een BaTP
- de structuur en de werking van de organisaties waarin een BaTP wordt tewerkgesteld
- het concrete takenpakket / de vereiste competenties van de BaTP binnen de respectievelijke werkvelden.

De student verwerft de nodige vaardigheden bij het uitwerken van de aangereikte casussen (o.m. gericht opzoeken van informatie, interviewtechnieken, uitwisselen van informatie).

De student start met het bijhouden van een portfolio die in de loop van de opleiding een meer concrete en persoonlijke vorm zal aannemen. Deze portfolio zal tevens een aanzet zijn voor het maken van hun stagekeuze (tweede en derde jaar).

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www
- Andere: softwareprogramma eurobid

Verplichte leermiddelen

- Studiewijzer Werkvelden
- Cursusmateriaal per werkveld (kernleerstof, oefeningen, casussen, ...)
- Eigen nota's en slides met verwijzingen naar leerstof (brochures, teksten, artikels) op het internet

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

De lessen worden probleemgestuurd opgebouwd.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

2e examenperiode (juni)

Schriftelijk examen (50%):

- gesloten boek
- uitwerken casus met gebruik van de computer
- toetsen van kennis, inzicht en het functioneel gebruik van het internet/databanken

Permanente evaluatie (50%):

- portfolio: individuele opdrachten

3e examenperiode (september)

Schriftelijk examen (50%):

- gesloten boek
- uitwerken casus met gebruik van de computer
- toetsen van kennis, inzicht en het functioneel gebruik van het internet/databanken

Permanente evaluatie (50%):

- portfolio: herwerken van de individuele opdrachten

Begeleiding

De student kan voor vragen bij de respectievelijke docenten terecht tijdens de hoorcolleges, via e-mail of na afspraak op het bureel in de hogeschool.

Geïntegreerd werkcollege

Code: TP1oGeintWrkC

Groep: /

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Aerts Annelies, Clement Jan, Goris Elsje, Verniers Karen

Coördinator: Verniers Karen

Specialisatiegraad

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Geïntegreerd werkcollege

Inhoud

Het **schrijven van een wetenschappelijke paper** vormt de rode draad van het werkcollege. Het vertrekpunt is een Engelstalig wetenschappelijk artikel uit het psychologisch werkveld. Er wordt gewerkt in kleine groepjes van een 5-tal personen.

Als introductie wordt een korte theoretische achtergrond gegeven over wetenschappelijke artikels en het lezen ervan. Bij het schrijven van een eigen wetenschappelijke paper worden de studenten begeleid in alle fasen van het schrijfproces: een artikel leren **samenvatten** en de probleemstelling distilleren, het globaal concept uitsplitsen in **subthema's en deelhypothesen** met behulp van een **brainstorming**-techniek, het leren opstellen van een **bouwplan** voor de eigen paper. Hierbij wordt **kritisch reflecteren** gestimuleerd. Bij het doorlopen van deze fasen staan ook **informatieverwerkingsvaardigheden** centraal: literatuur leren opzoeken, kennismaking met verschillende databases, zoekstrategieën opstellen en de gevonden literatuur kritisch leren beoordelen. Verder wordt er ook stilgestaan bij **schriftelijke rapporteringsvaardigheden**: wat zijn inhoudelijke en vormvereisten voor het schrijven van een wetenschappelijke paper? Hoe refereren?

Tot slot komen ook **mondelijke rapporteringsvaardigheden** aan bod: er worden presentatievaardigheden gedemonstreerd en er wordt een PowerPoint introductie cursus aangeboden, waarna de studenten kort hun eigen groepspaper aan de groep voorstellen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
2. Research - Research - De student kan zoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
3. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

6. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: integreren)

Toelichting

Geïntegreerd werkcollege (GIW) houdt een integratie in van diverse **methodieken** rond informatie verzamelen, van **schriftelijk en mondeling rapporteren**, van individueel werk en groepswork. Het houdt eveneens een integratie in van gepubliceerd **wetenschappelijk onderzoek** en de eigen kritische gedachteontwikkeling en de eigen creativiteit. Tenslotte is het een oefening in **samenwerken**: in groep leren overleggen, onderhandelen en beslissingen nemen.

Vereiste voorkennis

Competenties

Het Geïntegreerd Werkcollege (GIW) is een practicum dat diverse aspecten van de opleiding bachelor in de toegepaste psychologie **integreert**. Het is een **vakoverschrijdend** werkcollege. Informatie uit de theoretische colleges; zoals algemene psychologie, sociale psychologie, persoonlijkheidspsychologie, pedagogie, statistiek, psychodiagnostiek,.. maar ook uit de praktijkgerichte colleges (psychodiagnostiek, werkvelden,..) worden aangewend tijdens het college GIW. Kernconcepten die in deze vakken al gezien werden (vb. intelligentie) worden m.a.w. als inhoudelijk kernthema gebruikt in GIW. Zo wordt bijvoorbeeld als vertrekpunt een wetenschappelijk artikel gelezen over persoonlijkheid of wordt de reeds geziene leerstof over dit thema gelinkt aan de onderzoeksvraag van de eigen wetenschappelijke paper.

Leermiddelen

Type

- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Studiewijzer Geïntegreerd Werkcollege
- PowerPoint slides op Toledo
- Ondersteunende teksten op Toledo
- Eigen nota's

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- practicum
- groepswork
- begeleide zelfstudie
- Andere: monitaat (in kleine groepjes)

Omschrijving

De studenten worden ingedeeld in groepen van ongeveer 50 personen. Binnen elke lesgroep wordt gewerkt in kleine groepjes van +/- 5 personen. Deze werkvorm heeft het voordeel van een efficiënte info-overdracht in grote groep, maar ook een meer gedifferentieerde procesbegeleiding op het niveau van de kleine groepjes door de docent. Door het werken met kleine groepjes wordt eveneens het 'leren van elkaar' gestimuleerd.

De theoretische achtergrond en de aan te leren vaardigheden worden telkens in de grote lesgroep aangereikt; waarna de studenten steeds in kleine groep het geleerde kunnen toepassen (groepswork). Bij het aanreiken van de verschillende info- en rapporteringsvaardigheden, worden eveneens enkele begeleide zelfstudiemomenten ingelast om de aangereikte principes in te oefenen.

Tot slot wordt het schrijven en presenteren van de eigen paper, mee gestuurd door middel van enkele besprekingen met elk groepje apart (monitaat).

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- presentatie
- permanente evaluatie

2e examenperiode (juni)

Tijdens het GIW is **aanwezigheid** tijdens de lesbeurten een absolute vereiste. Er wordt tijdens de colleges namelijk *interactief en in groep* gewerkt. Daarenboven wordt er een vrij strikt stappenplan gevolgd en dienen er ook opdrachten op bepaalde tijdstippen ingediend te worden. De verschillende deeltaken worden verzameld in een portfolio. De evaluatie bestaat uit drie verplichte examenactiviteiten:

- Permanente evaluatie: opdrachten en aanwezigheid tijdens de les
- Groeps- en individuele paper
- Mondelinge presentatie paper

De studenten dienen in het kader van dit opleidingsonderdeel ook mee te werken aan wetenschappelijk onderzoek. Hiervoor dienen ze als proefpersoon in minstens 1 onderzoek te participeren. Deze participatie wordt geregistreerd. Indien een student niet of slechts gedeeltelijk meewerkt aan dit onderzoek, zullen punten afgetrokken worden van het eindtotaal (max. 2 ptn).

3e examenperiode (september)

Het examen in de derde examenperiode is gelijkaardig aan het examen van de eerste examenperiode. De studenten werken niet meer samen in groep maar de student doorloopt alle stappen individueel. De verschillende deeltaken worden verzameld in een portfolio. De evaluatie bestaat uit drie verplichte examenactiviteiten:

- Permanente evaluatie: opdrachten
- Paper
- Mondelinge presentatie paper

De deelname aan het wetenschappelijk onderzoek komt te vervallen.

Begeleiding

Tijdens de begeleide zelfstudie, het werken in kleine groepjes en de monitoraten wordt inhoudelijke follow-up door de docent voorzien. Verdere vragen en bedenkingen kunnen tijdens de lessen of via mail.

Sociologie en cross-culturele psychologie

Code: TP1oSocCross
Groep: /
Studiepunten: 4
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Craeynest Miet
Coördinator: Craeynest Miet

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Sociologie en cross-culturele psychologie

Inhoud

De cursus maakt de brug tussen een inleiding in de sociologie enerzijds, en enkele kernelementen uit de interculturele (sociale) psychologie anderzijds. Naarmate de cursus vordert, vloeien beide delen in elkaar over, wat vooral inhoudt dat de sociologische begrippen worden benaderd vanuit een interculturele context.

Voor het *sociologische luik* wordt in de eerste plaats het handboek gevolgd; voor verdieping en toepassingen wordt af en toe naar teksten in de syllabus verwezen.

Voor de invulling van het *cross-culturele luik* wordt in hoofdzaak naar de syllabus verwezen. Het interculturele wordt vooral vanuit de situatie voor België besproken. Daarbij nemen we in hoofdzaak de mediterrane islamcultuur onder de loep, aangezien de grootste groep allochtonen in ons land mensen van Turkse en Marokkaanse origine zijn.

De structuur van de cursus verloopt volgens drie grote delen.

- In een *eerste deel* staan we stil bij wat de sociologie als wetenschap omvat en kan betekenen.
- In een *tweede deel* bekijken we hoe mensen onderling met elkaar omgaan: Begrippen als waarden, normen, posities, status en rollen passeren de revue. We ronden dit deel af met iets over (impliciete) attitudes, vooroordelen en stereotypes.
- In een *derde deel* worden enkele grote sociale kaders besproken waarbinnen mensen onderling ageren. We hebben het dan over groepen, netwerken, intergroepsrelaties en sociale ongelijkheid. We bekijken een theorie aan de hand waarvan we vooroordelen en discriminatie trachten te verklaren. Verder gaan we dieper in op wat cultuur inhoudt, en waarin culturen onderling van elkaar kunnen verschillen. We gaan tenslotte na hoe cultuur wordt doorgegeven en hoe ze kan evolueren binnen een context van migratie.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: toepassen)
2. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)
3. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen)

4. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: integreren)

Toelichting

Hoofddoel van dit vak is studenten een visie meegeven op het maatschappelijke functioneren van onze huidige multiculturele samenleving. Daarvoor is kennis van theoretische basisnoties onontbeerlijk. Om tot een ingesteldheid van kritische zin en maatschappelijke verantwoordelijkheid te komen, is het echter minstens even belangrijk dat de theorie kan toegepast en begrepen worden tegen het licht van het actuele maatschappelijke gebeuren.

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- Andere: syllabus

Verplichte leermiddelen

- De Jager, H., Mok, A.L., & Sipkema, G. (2004). Grondbeginselen der sociologie. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff, 12e druk
- Syllabus met aanvullende teksten
- Materiaal op de digitale leeromgeving (Toledo)
- Eigen nota's van in het hoorcollege

Aanbevolen leermiddelen

De leerstof wordt zoveel mogelijk toegepast vanuit de actualiteit. Het wordt dan ook aanbevolen om de actualiteit te volgen.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Niettegenstaande de grootte van de groep, wordt er toch interactie met de studenten nagestreefd. Daarbij worden de studenten gestimuleerd om tijdens de les vragen te beantwoorden en redeneringen mee op te bouwen. Af en toe worden ze tijdens het hoorcollege in deelgroepen opgesplitst om oefeningen te maken.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

Het examen focust zowel op kennis, inzicht, als toepassing.
Inzake *kennis* worden enkele begrippen gegeven waarvan gevraagd wordt deze bondig uit te leggen.
Inzichts vragen peilen naar verbanden tussen verschillende delen van de cursus.
Voor de *toepassingsvraag* wordt een artikel gegeven, waarvan gevraagd wordt om er een aantal sociologische kernbegrippen uit te lichten, en en deze te bespreken in functie van de inhoud van de tekst.

3e examenperiode (september)

Idem als tweede examenperiode

Begeleiding

Aangezien dit vak in het tweede semester gedoceerd wordt, is er geen mogelijkheid tot een officieel proefexamen. Niettemin worden er verschillende andere mogelijkheden aangeboden om zich op het examen voor te bereiden:

- In het handboek vindt men op het einde van elk hoofdstuk controleopdrachten en -vragen die de student de

mogelijkheid geeft tot vrijblijvende zelftoetsing. Verschillende oefeningen zullen ook tijdens het hoorcollege worden gemaakt.

- Het examen van vorig jaar zit in de syllabus ingesloten, en wordt tijdens een van de laatste hoorcolleges in de aanloop naar het examen grondig overlopen.
- Op de digitale leeromgeving (Toledo) is een forum geopend waarop studenten onderling vragen en informatie kunnen uitwisselen.
- Afhankelijk van de vraag kan er op het einde van de lessenreeks en als aanloop naar het examen een moment ingelast worden waarop op voorhand doorgemaakte vragen in groep worden behandeld.
- Tenslotte kunnen studenten na elk hoorcollege of op afspraak via mail (miet.craeynest@lessius.eu) steeds bij de lector terecht voor vragen en bedenkingen.

Pedagogie

Code: TP1oPedag
 Groep: /
 Studiepunten: 4
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Theunis Lut
 Coördinator: Theunis Lut

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Pedagogie

Inhoud

- Er wordt gestart met een beschrijving van het opvoedingsmodel, er wordt een definitie van 'opvoeden' gegeven en de verschillende dimensies waarop dit handelen kan plaatsvinden worden beschreven.
- Vervolgens wordt het 'opvoedingsproces' beschreven: de verschillende opvoedingsvariabelen, hun onderlinge samenhang en de beïnvloedende factoren worden met mekaar vergeleken. Deze paragraaf eindigt met een vergelijking van de opvoedingsmodellen van Rink, Kok en Belsky en met het balansmodel.
- Een optimale kinderlijke ontwikkeling wordt gestimuleerd door vier opvoedingstaken die achtereenvolgens worden besproken: het aangaan van een opvoeder - kind relatie, de ouderlijke vaardigheden, de opvoedingsstijl, een ontwikkelingsstimulerende vormgeving van de sociale en materiële leefomgeving en het opnemen van ouderlijke verantwoordelijkheden.
- De verschillende vormen en niveaus van opvoedingsproblemen en van opvoedingsondersteuning worden besproken.
- Problemen in de opvoeding: het coërcief proces, structureren, disciplineren en sturen, ongewenst gedrag hanteren, conflicthantering, enz.
- De theoretische omkadering van de vorige hoofdstukken wordt gebruikt om de problematische opvoedingssituatie en de verzwaarde opvoeding in een gezin met een gehandicapt kind te analyseren.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)
5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: weten)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: weten)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: weten)

Vereiste voorkennis

Competenties

geen voorkennis vereist

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op digitale leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- Theunis, L. (2006). *Algemene pedagogie*. Antwerpen: Lessiushogeschool - departement toegepaste psychologie. - Onuitgegeven cursus. Deze cursus bevat een theoretisch gedeelte en een aantal casussen.
- PowerPoint presentaties van de lessen en van de oefeningen.
- Volgende reportages behoren eveneens tot de verplichte leerstof:
 - Ter Wende Leuven - probleemkinderen
 - De moeder van George T.Van de student wordt verwacht dat hij de opvoedingssituaties die in beide reportages geschetst worden, herkent en kan toepassen tijdens de oefeningen en tijdens het examen.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- Andere: casusgestuurd onderwijs

Omschrijving

Elk hoofdstuk van de cursus wordt via gerichte oefeningen toegepast op een aantal casussen en reportages (zie verplichte leerstof). Deze oefeningen worden op het einde van elk hoofdstuk besproken. Het is de bedoeling dat de studenten deze oefeningen voorbereiden zodat tijdens de les hierover een klasgesprek kan ontstaan.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: Het examen verloopt schriftelijk gesloten boek.

1e examenperiode (januari)

Het examen bestaat uit open vragen die peilen naar kennis en inzicht. Twee vragen betreffen een oefening waarbij de theoretische kennis toegepast wordt op een casus.

3e examenperiode (september)

idem

Begeleiding

Er wordt begeleiding geboden door na elk hoofdstuk de oefeningen in een klasgesprek te bespreken en toe te lichten. Voor, tijdens en na de lessen worden vragen besproken omtrent de leerstof. Op vraag van studenten kan er een bijkomend monitoriaat voorzien worden.